

ผู้เลิศทางมีลาภ (๑)

แม่น้ำทั้งหลาย อันเป็นที่อยู่ของฝูงปลา ย่อมไหลไปสู่ทะเล อันเป็นที่รองรับน้ำใหญ่ เป็นที่ขังน้ำใหญ่ สุดที่จะประมาณได้ และเป็นที่กำเนิดแห่งรัตนะต่างๆ จันได ท่อธาร แห่งบุญ ย่อมหลังไหลไปสู่บัณฑิต ผู้ให้ทาน มีข้าว น้ำ ผ้า ที่นอน ที่นั่ง และเครื่องอุปโภค เป็นต้น จุลแม่น้ำทั้งหลายไหลไปสู่ทะเล ฉะนั้น

ผู้เลิศทางมีลาภ (๑)

๕๐๔

ชีวิตของคนเรามีขึ้นมีลง มีดีใจเสียใจ เต็มไปด้วยความ ผกผัน เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทั้งสภาพแวดล้อมภายนอก สภาพร่างกายและจิตใจภายใน ไม่ว่าสภาพแวดล้อมจะ เปลี่ยนแปลงไปอย่างไร สิ่งสำคัญที่สุด คือ การรักษาใจของเรา ให้มั่นคงเข้มแข็ง มีอารมณ์ดี อารมณ์เดียว อารมณ์สบายให้ได้ ตลอดเวลา แม้มีสิ่งภายนอกมากกระทบ แต่ก็ไม่กระเทือนเข้ามา ในจิตใจ เปรียบเสมือนภูเขาค้างที่บางครั้งมีหิมะปกคลุม บางครั้งมี ลมพายุพัดกระหน่ำ บางครั้งมีฝนตกฟ้าร้องฟ้าผ่า ท้องฟ้า ทั่วๆ ที่ภูเขา ได้รับความปั่นป่วนรอบด้าน แต่กลับนิ่งเฉย ไม่สะทกสะท้านใดๆ

ชีวิตของเราก็เช่นกัน ต้องหนักแน่นเหมือนดังภูผา ไม่ว่า จะประสบกับปัญหาความยากลำบาก หรือเผชิญกับความวุ่น วายรอบด้าน แต่ถ้าจิตใจเราสงบ สะอาด สว่าง หยุดนิ่งอยู่ ภายในตรงศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ เราย่อมไม่หวั่นไหวต่อสิ่งใดๆ เหมือนภูเขาค้างที่ไม่หวั่นไหวต่อแรงลมที่มาจากทิศทั้งสี่ ฉะนั้น

พระลัมมาลัมพุทเธเจ้าตรัสไว้ใน ปฐมปัญญากสิณทสูตร ว่า

“แม่น้ำทั้งหลาย อันเป็นที่อยู่ของฝูงปลา ย่อมไหลไป สู่ทะเล อันเป็นที่รองรับน้ำใหญ่ เป็นที่ขังน้ำใหญ่ สุดท้ายจะ ประมาณได้ และเป็นที่กำเนิดแห่งรัตนะต่างๆ ฉันท ไท่ ท่อธาร แห่งบุญ ย่อมหลั่งไหลไปสู่บัณฑิต ผู้ให้ทาน มีข้าว น้ำ ผ้า ที่นอน

ผู้เลิศทางมีลาภ (๑)

๕๐๕

**ที่นั่ง และเครื่องปลูกัด เป็นต้น ดุจแม่น้ำทั้งหลายไหลไปสู่ทะเล
ฉะนั้น”**

ผู้ที่หมั่นสั่งสมความดีอยู่เป็นนิตย์ จิตจะร่าเริงเบิกบาน
แจ่มใส เพราะกระแสน้ำแห่งบุญที่หลั่งไหลมาสู่ตัวเรา ทำให้
รู้สึกสดชื่นเบิกบาน จิตใจเกลี้ยงเกลาสะอาดบริสุทธิ์ เมื่อเรา
ทำบุญด้วยการให้ทานชนิดต่างๆ รักษาศีลให้บริสุทธิ์บริบูรณ์
และนั่งสมาธิเจริญภาวนาเป็นประจำ ดวงบุญในตัวย่อมกลับ
กาย วาจา ใจ ให้ใสบริสุทธิ์ จะสว่างไสวยิ่งๆ ขึ้นไป ดวงบุญนี้มี
อานุภาพดึงดูดโภคทรัพย์สมบัติทั้งหลาย ดึงดูดสิ่งที่ดี คนดี
เหตุการณ์ดีๆ ให้เกิดขึ้นในชีวิต หรือกระทั่งสมบัติอันเป็นโลกุตตระ
คือ การบรรลุธรรมผลนิพพาน ย่อมต้องอาศัยกำลังบุญทั้งสิ้น
อย่างอื่นเป็นเพียงสิ่งประกอบภายนอก ดังนั้นบุญจึงเป็นศูนย์รวม
ของสิ่งที่ดีงามทุกอย่าง เป็นเสมือนมหาสมุทรซึ่งเป็นที่รวมของ
แม่น้ำที่ไหลมาจากทั่วทุกสารทิศ ดังเรื่องของ **พระสิวลิ** ผู้สั่งสม
บุญไว้ในอดีต ทำให้เป็นผู้มีลาภมาก

*เมื่อครั้งที่พระวิปัสสิพุทธเจ้าเสด็จจาริกไปตามชนบท
และเสด็จกลับมายังพันธุมดินคร พุทธบิดาของพระพุทธองค์ทรง

ผู้เลิศทางมีลาภ (๑)

๕๐๖

ตระเตรียมอาคันตุกทานเพื่อภิกษุสงฆ์ มีพระพุทเจ้าเป็นประมุข และพระองค์ยังทรงประกาศให้ชาวเมืองมาร่วมกันเป็นสหาย ถวายทานในครั้งนี้ แต่ชาวเมืองกลับปรีกษاهرือกันว่า

“พวกเราควรที่จะรวมกันถวายทานให้ยิ่งกว่าทานที่ พระราชาทรงถวาย”

เมื่อตกลงพร้อมใจกันแล้ว ชาวเมืองได้ส่งตัวแทนไปทูล นิมนต์พระบรมศาสดาให้มาเสวยในวันรุ่งขึ้น จากนั้นต่างช่วยกัน จัดแจงทานด้วยความปิติยินดี และส่งข่าวไปทูลพระราชาให้มาดู การถวายทานของพวกตน

ครั้นพระราชาเสด็จมาทอดพระเนตรทานของมหาชนแล้ว ทรงดำริว่า “เราจะถวายทานให้ยิ่งกว่านี้อีก”

รุ่งขึ้นจึงนิมนต์พระบรมศาสดาอีก ทั้งพระราชาและชาวเมืองต่างฝ่ายต่างไม่ยอมแพ้ สลับสับเปลี่ยนกันนิมนต์อยู่เช่นนี้ กระทั่งในครั้งที่ ๖ ชาวเมืองปรีกษากันว่า “วันพรุ่งนี้ พวกเราจะ ถวายทานชนิดไม่มีผู้ใดพูดได้ว่า สิ่งนี้ไม่มีในทานของพวกเรา”

รุ่งขึ้น เมื่อจัดเตรียมของที่จะถวายแล้ว ต่างพากันตรวจตราดูว่า ยังขาดอะไรบ้าง ครั้นเห็นว่ายังขาดน้ำผึ้งและนมล้น ชาวเมืองจึงส่งตัวแทนไปยืนอยู่ในเส้นทางจากชนบทจะเข้า พระนคร เพื่อหาซื้อน้ำผึ้ง

ผู้เลิศทางมีลาภ (๑)

๕๐๓

สมัยนั้น พระสิวลีเกิดเป็นกุลบุตรในบ้านสกุลหนึ่ง ซึ่งตั้งอยู่ไม่ไกลจากเมืองพันธุมดี เป็นชาวชนบทที่ยืนชั้นแข็ง วันหนึ่งจะต้องเดินทางเข้าเมือง ได้ถือหม้อนมลัมติดตัวไปด้วยระหว่างทางเห็นรวงผึ้งที่ไม่มีตัวผึ้งอาศัยอยู่แล้ว จึงตัดกิ่งไม้เดินถือรวงผึ้งมุ่งหน้าเข้าเมือง เมื่อชาวเมืองเห็นหนุ่มชนบทถือรวงผึ้งเดินมาก็ดีใจ รีบเข้าไปขอซื้อด้วยเงิน ๑ กหาปณะ พลังส่งเงินให้ทันทีด้วยความดีใจว่า จะได้สิ่งของตามที่ต้องการ

หนุ่มชนบทถูกคิดขึ้นว่า “น้ำผึ้งรวงนี้มีราคาไม่มากถึง ๑ กหาปณะ แต่บุรุษผู้นี้ยอมขอซื้อ เราควรสอบถามให้รู้ถึงต้นสายปลายเหตุก่อน” จึงแกล้งโก่งราคาว่า “ท่านให้ราคาเพียงกหาปณะเดียว เราไม่ขายหรอก”

ชาวเมืองรีบขึ้นราคาเป็น ๒ กหาปณะ แต่หนุ่มเจ้าปัญญาก็ยังไม่ยอมขาย บุรุษนั้นจึงรีบขึ้นราคาให้อีก กระทั่งถึง ๑,๐๐๐ กหาปณะ หนุ่มชนบทใคร่ครวญดูว่า เราไม่ควรรับขาย ควรถามไถ่ให้รู้ความจริงก่อนว่าเขาต้องการซื้อด้วยราคาถึงเพียงนี้เพื่อเอาไปทำอะไรกันแน่

เมื่อทราบแล้ว ท่านเกิดกุศลศรัทธา จึงถามว่า “การถวายทานครั้งนี้ เฉพาะเจาะจงแต่พวกชาวเมืองเท่านั้น หรือคนอื่นก็สามารถร่วมบุญได้”

ผู้เลิศทางมีลาภ (๑)

๕๐๘

บุรุษนั้นอธิบายว่า “เรื่องการทำบุญนั้น ใครๆ ก็มีสิทธิ์สามารถร่วมบุญได้ทั้งนั้น”

หนุ่มชนบทได้ฟังแล้ว รีบพูดว่า “ถ้าเช่นนั้น ขอท่านจงไปบอกพวกชาวเมืองทั้งหลายเถิดว่า มีกุลบุตรผู้หนึ่งไม่ยอมขายรวงผึ้งกับนมสั้ม ไม่ว่าจะเป็นให้ราคาสูงเท่าไร ก็ไม่ยอมขายให้ เพราะเขาอยากถวายทานด้วยมือของตนเอง ขอท่านทั้งหลายจงให้เขามีส่วนในบุญใหญ่ครั้งนี้ด้วย” เมื่อชาวเมืองรู้ข่าวต่างพากันอนุโมทนาสาธุการเป็นการใหญ่

ครั้นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพร้อมทั้งภิกษุสงฆ์มาถึงชาวเมืองพากันนิมนต์ให้นั่ง แล้วได้ถวายข้าวต้มและของเคี้ยวเมื่อถึงวาระของตน หนุ่มชนบทจึงเขยิบเข้าไปใกล้พุทธอาสน์ของพระบรมศาสดา พลากรบาทูลว่า

“ข้าแต่พระผู้มีพระภาคเจ้า สิ่งนี้เป็นเครื่องบรรณาการของคนยากเช่นข้าพระองค์ ขอพระองค์ทรงรับเครื่องบรรณาการนี้ของข้าพระองค์ด้วยเถิด พระเจ้าข้า” พระวิปัสสิสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงใช้บาตรรับน้ำผึ้งผสมนมสั้ม และทรงอธิษฐานว่า “อย่าให้น้ำผึ้งผสมนมสั้มนี้หมดสิ้นไป จงกว่ากุลบุตรผู้นี้จะถวายแด่พระภิกษุสงฆ์จนครบหมดทุกรูป”

ด้วยพุทธานุภาพอันไม่มีประมาณเหตุอัศจรรย์ได้บังเกิดขึ้น

ผู้เลิศทางมีลาภ (๑)

๕๐๕

หนุ่มชนบทได้ถวายน้ำผึ้งผสมกับนมล้น ใส่ลงไปในบาตรของ
พระภิกษุสงฆ์จนครบหมดทุกรูป

หลังจากพระพุทธองค์เสวยภัตตาหารแล้ว ท่านได้ลุกไป
ทูลขอพรว่า “ข้าแต่พระผู้มีพระภาคเจ้า วันนี้ข้าพระองค์ได้เห็น
ชาวเมืองพันธุมดี นำเครื่องสักการบูชาถวายแด่พระองค์ ขอให้
ข้าพระองค์ได้มีส่วนในผลบุญนี้ และด้วยอานิสงส์ของการถวาย
น้ำผึ้ง ขอให้ข้าพระองค์เป็นผู้เลิศด้วยลาภในอนาคตกาลด้วยเถิด”

พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงประทานพรว่า “จงสำเร็จสมดัง
ปรารถนาเถิด” ทรงอนุโมทนาในทานของหนุ่มชนบทและชาวเมือง
จากนั้นจึงเสด็จกลับพระวิหาร ฝ่ายกุลบุตรนั้นได้ตั้งใจกระทำ
บุญกุศลตลอดมาจวบจนสิ้นอายุขัย ท่านได้ท่องเที่ยวเสวยสมบัติ
ในเทวโลกและมนุษย์โลกตลอดกาลนาน

เราจะเห็นได้ว่า บุญเป็นสิ่งสำคัญ เป็นต้นเหตุแห่งความ
สำเร็จทั้งปวง สิ่งอื่นเป็นเพียงองค์ประกอบเท่านั้น ซึ่งทั้งบุญ
และบาปล้วนอยู่ในตัวเรา เป็นสิ่งที่ใกล้ตัวที่สุด ไม่ใช่เป็นสิ่งที่
ไกลตัวเรา คนส่วนใหญ่เหมือนคนสายตายาว มักมองไม่เห็นสิ่งที่
ใกล้ตัว และมักคิดว่า เรื่องบุญบาปเป็นเรื่องไกลตัว จึงประมาท
ไม่สั่งสมกุศลความดี อันที่จริงทั้งบุญและบาปเกิดขึ้นในใจเรา
ตลอดเวลา และเกิดจากการกระทำด้วยกาย วาจา ใจของเรา

ผู้เลิศทางมีลาภ (๑)

๕๑๐

อีกทั้งยังเป็นสิ่งที่ติดตามตัวเราไปทุกภพทุกชาติ กระทั่งชาติ
สุดท้ายของชีวิตในสังสารวัฏ ถ้าเราสั่งสมแต่บุญกุศล เราจะมีแต่
ความปลาบปลื้มปิติยินดีไปทุกชาติจนถึงภพชาติสุดท้าย ดังนั้น
ขอให้ทุกคนสั่งสมแต่บุญกุศลให้เต็มที่ ทั้งทาน ศีล ภาวนา เรา
ย่อมจะมีแต่ความปิติปราโมทย์ใจไปทุกชาติ ตราบกระทั่งถึงที่สุด
แห่งธรรมกันทุกคน

